

KRAJSKÝ ÚŘAD KRAJE VYSOČINA
Odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu
Žižkova 1882/57, 586 01 Jihlava, Česká republika
tel. 564 602 248, e-mail: posta@kr-vysocina.cz

Číslo jednací: KUJI 11825/2026
Sp. zn.: OKPP 155/2025
Vyřizuje/telefon: Čermáková/351
Jihlava: 4. 2. 2026

Sdělení

Krajskému úřadu Kraje Vysočina, Odboru kultury, památkové péče a cestovnímu ruchu (dále jen „**krajský úřad**“) byl dne 16. 12. 2025 doručen podnět Národního památkového ústavu – územního odborného pracoviště v Telči (dále jen „**NPÚ Telč**“) č. j. NPU-372/112245/2025 k zahájení přezkumného řízení rozhodnutí Magistrátu města Jihlavy (dále jen „**podnět**“).

Dle podnětu mělo být rozhodnutí Magistrátu města Jihlavy, stavebního úřadu, oddělení památkové péče (dále též „**správní orgán**“ či „**MMJ**“, č. j. MMJ/SÚ/311736/2025-KaJ ze dne 9. 10. 2025 (dále též „**Rozhodnutí MMJ**“) ve věci konceptu opravy mostu přes Henčovský potok u Velkého Beranova, na p. č. 1513/3, k. ú. Velký Beranov, vydáno v rozporu s právními předpisy.

NPÚ Telč proto v podnětu vyzývá krajský úřad k zahájení přezkumného řízení dle § 95 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**správní řád**“) a ke změně či zrušení závazného stanoviska v souladu s ustanovením § 149 odst. 8 správního řádu.

NPÚ Telč se domnívá, že Rozhodnutí MMJ bylo vydáno v nesouladu s těmito právními předpisy:

- I. *„§ 14 odst. 3 zákona o státní památkové péči, neboť jakýkoliv zásah má správní orgán zohlednit ke kulturně historickým hodnotám,*
- II. *§ 50 odst. 4 zákona 500/2004 Sb., správní řád, neboť správní orgán MMJ pomínil povinnost hodnotit důkazy v jejich vzájemných souvislostech,*
- III. *§ 68 odst. 3 zákona 500/2004 Sb., správní řád, neboť správní orgán MMJ má povinnost řádně a logicky odůvodnit své rozhodnutí,*
- IV. *příp. § 37 odst. 3 zákona 500/2004 Sb., správní řád, neboť správní orgán MMJ se měl vypořádat s rozpory v podkladech, aby teprve potom mohl konstatovat, že navrhované úpravy připouští v plném rozsahu; správní orgán totiž pomínil jednu z příloh žádosti, statické posouzení (které jako jeden z podkladů žádosti uvádí jiný postup než koncepční studie) a proto vyhověním žádosti „v plném rozsahu“ správní orgán MMJ nelogicky připustil i koncepci obnovy uvedenou ve statickém posudku.“*

Krajský úřad se v souladu s ustanovením § 42 správního řádu podnětem zabýval, avšak neshledal důvody k zahájení řízení z moci úřední. V rámci postupu před zahájením řízení dospěl krajský úřad k závěru, že řízení o vydání rozhodnutí bylo vedeno v souladu s právními předpisy, zejména zákonem č. 20/1987 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**zákon o památkové péči**“) a správním řádem.

Kamenný most z konce 18. století byl vystavěn při budování císařské silnice spojující Jihlavu s Brnem v letech 1783-1787. Po přeložení silnice koncem 30. let 20. století ztratil most, včetně části původní silnice, význam a byl opuštěn.¹

Jednoduchý kamenný jednoobloukový mostek s horní mostovkou postrádající zábradlí i obrubník překlenuje Henčovský potok. Masivní neomítaný most s nízkým mostním otvorem sklenutým omítanou valenou klenbou je vystavěn z hrubě opracovaného vypárovaného lomového kamene. Most je svou osou orientován přibližně V - Z. Průčelí má kolem mostního otvoru širší lem z kamenných kvádrů.²

V roce 2005 došlo k sesutí jižního líce mostu v rozsahu asi 1/3 celé stavby. Rozpad jižního líce a klenutí má za následek postupnou erozi přesypávky a mostovky dosahující místy až do poloviny šířky původního mostu. Konstrukce klenutí zůstala na jižní straně zcela obnažená a může do ní zatékat. V roce 2018 byla provedena prohlídka mostu a lokální oprava včetně zajištění celistvosti klenby a její přemítní.

Objekt je od roku 2018 nemovitou kulturní památkou v Ústředním seznamu kulturních památek evidovanou pod r. č. 106493. Most je v současné době ve vlastnictví Statutárního města Jihlavy, které ho převzalo ve stávajícím torzálním stavu.

Vlastník objektu nechal zpracovat předmětný koncept obnovy kamenného mostu – *Koncept opravy, červenec 2025, Most přes Henčovský potok, autoři: [redacted]* (dále též „**předložený koncept**“ či „**předložený návrh**“). Podrobně a zejména komplexně zpracovaný koncept obsahuje popis stávajícího stavu objektu, historii mostu samého i v širších souvislostech výstavby císařských silnic na Moravě a životní dráhy Josefa Anneise, projektanta císařské silnice z Brna do Jihlavy. Popsány jsou východiska památkové ochrany. Koncept obsahuje odkaz na rozhodnutí MK ČR o prohlášení objektu za kulturní památku, údaje z evidenčního listu památky vedeného v Památkovém katalogu Národního památkového ústavu, popis památkových hodnot. Objekt byl zaměřen, zpracováno bylo statické posouzení stávajícího torza mostu. Dle závěru tohoto posouzení je současný stavebně technický stav kamenného obloukového mostu vážný až havarijní. I přesto posudek uvádí, že současná stabilita nosného oblouku umožňuje přepokládat provedení rekonstrukce a opravy mostu, aniž by se muselo přistoupit k jeho celkové destrukci.³ Na základě výše uvedených podkladů byl zpracován návrh vlastníka, kterým je zejména zajištění podstaty torza historického mostu konzervační metodou⁴ a současné provedení tvarové rehabilitace chybějících částí mostu.⁵ Původní účel objektu zůstává zachován. Most by se opět měl stát pochozím.

Obligatorní podklad napadeného rozhodnutí, tj. písemné vyjádření NPÚ Telč, nepovažuje předložený koncept za souladný se zájmy státní památkové péče, a to z důvodu, že dobudování chybějící části mostu není navrženo v tradičních a přírodních materiálech a technologiích výstavby mostu. K části konzervačního zajištění dochované části historického mostu se v písemnosti nevyjadřuje. NPÚ Telč jako relevantní z pohledu památkové péče považuje stabilizaci a zachování stávajícího torza nebo dozdění chybějící jižní části mostu (cca 1/3 rozsahu mostu) z identického materiálu a tradičním způsobem.

Správní orgán vydal dne 9. 10. 2025 napadené rozhodnutí. Jeho podkladem bylo uvedené písemné vyjádření NPÚ Telč a stanovisko zástupce vlastníka ze dne 29. 8. 2025 k této písemnosti.

¹ Památkový katalog, NPÚ.

² Památkový katalog, NPÚ.

³ Statické posouzení, [redacted] 28. 7. 2025.

⁴ Klenba bude odkryta, vyklínována, případně zajištěna tlakovou injektáží vápenného pojiva, opatřena jílovou izolací a odvodněna. Severní líc bude vyspraven, vrchní rozvolněné partie budou přezděny ze stávajících kamenů s opakováním původního způsobu kladení.

⁵ Navrženo je vybudování nového betonového monolitického jižního líce s pohledovou strukturou a doplnění betonové klenby. Nový líc a klenutí současně poslouží k rozepření dochované klenby a přesypávky.

Oba podklady správní orgán z velké části ve svém vyjádření cituje a následně zdůvodňuje svůj odklon od písemného vyjádření NPÚ Telč, kdy použití odlišného materiálu při doplnění chybějících částí nepovažuje za nežádoucí.

Předmětem vedeného správního řízení je předložený koncept. V obecné rovině, i z vyjádření NPÚ Telč, je zřejmé, že to není jediné možné řešení obnovy mostu, resp. jeho torza přes Henčovský potok, což krajský úřad nezpochybňuje a s tímto názorem se plně ztotožňuje. Nicméně předmětem řízení není výběr mezi možnými variantami obnovy mostu, ale konkrétní navržený koncept vlastníka, který vznikl na základě pečlivě shromážděných podkladů (viz výše).

Objekt mostu byl prohlášen kulturní památkou v torzálním stavu. Obnovu této torzální autentické části řeší předložený koncept konzervační metodou plně v souladu s obecnými principy státní památkové péče: ponechání v autentické podobě s využitím tradičních technologií – (vyklínování, spárování) a tradičních materiálů (vápno, jíl, kámen). Současně navrhuje tvarovou rehabilitaci chybějící části mostu, která zmizela neznámo kam.⁶ „*Navrhuje vybudování nového betonového monolitického jižního líce s důmyslnou pohledovou strukturou s obloukovým otvorem ve tvaru a rozsahu původní klenby na místě zaniklého líce a doplnění betonové klenby v návaznosti na geometrii dochované kamenné klenby.*“

Vlastník v návrhu mj. uvádí: „*Stavbu prostou návaznosti a vztahů, bez tvaru, je třeba primárně zajistit proti destruktivnímu působení povětrnosti a nastavit udržitelný režim její budoucí údržby s přiměřenou náročností. Předmětem navrhuje proto zajištění podstaty torza historického mostu současně s jeho tvarovou rehabilitací. Výsledkem by měla být prezentace původního celku, která zároveň umožní vnímání dochovaného torza a přiměřené rozlišení nového od starého. Nehistorický a záchranný charakter plánované obnovy, která má za cíl pozastavit zánik dlouho opomíjené stavby přitom dává určité právo být zřetelný. Předmětem očekávání je také zajištění bezpečného pohybu po mostě, a tedy provedení současnou normou akceptovaných zábran proti pádu do potoka.*“

Hodnoty, které NPÚ Telč ve svém vyjádření uplatnilo, zejména „tradiční a přírodní materiály a technologie výstavby“, „historická věrohodnost“ či „přesvědčivá prezentace“, nejsou dle názoru krajského úřadu předloženým návrhem oslabeny. Veškerý „originál“ mostu, respektive jeho dochované torzo je plně respektováno a navrženo ke konzervační obnově. Tvarová rehabilitace mostu, prezentace mostu jako celku a obnovení funkčnosti mostu považujeme za legální a zcela legitimní záměr vlastníka. Nový líc a klenutí mostu navíc poslouží k rozepření původní části klenby a přesypávky. Navržený doplnění mostu v odlišném, nikoliv v kontrastním, materiálu pouze reflektuje skutečnost, že se most nedochoval v celistvosti a že rozhodnutím MK ČR bylo prohlášeno za kulturní památku dochované torzo mostu přes Henčovský potok.

Ke konkrétním námitkám uvádíme následující:

Ad I. Předložený návrh a napadené rozhodnutí zohledňují kulturně historické hodnoty mostu. (podrobněji viz výše)

Ad II. Výchozí podmínkou pro rozhodování orgánu památkové péče, shodně jako pro vydání písemného vyjádření odborné organizace státní památkové péče, je v tomto případě prohlášení mostu přes Henčovský potok u Velkého Beranova kulturní památkou. Rozhodnutí o prohlášení je Ministerstvem kultury zdůvodněno, a to zejména identifikovanými kulturně historickými hodnotami daného objektu. Vydání rozhodnutí/závazného stanovisko k obnově kulturních památek je plně v kompetenci obecních úřadů, resp. v případě národních kulturních památek krajských úřadů.

Písemné vyjádření NPÚ Telč a písemnou reakci vlastníka k vyjádření NPÚ Telč správní orgán v rozhodnutí uvádí a hodnotí.

⁶ Destruovaný stavební materiál mostu – kámen se již v řečišti ani bezprostředním okolí nenachází.

Ad III. Rozhodnutí MMJ je zdůvodněné (podrobněji viz výše).

Ad IV. V uvedeném případě se jedná o chybnou interpretaci statického posouzení ze strany NPÚ Telč. „Účelem posouzení je pouze úvodní zhodnocení stavebně technického stavu mostku a předpoklady možných stavebních a statických úprav a oprav.“

Krajský úřad pozitivně hodnotí zpracování statického posudku již v době koncepčního návrhu, jako důležitého podkladu předloženého návrhu. Nejedná se u vlastníků kulturních památek o běžnou záležitost a v tomto případě vypovídá o zájmu o předmětný most. Zároveň je třeba konstatovat, že zdárné dokončení dalších stupňů projektové dokumentace, podložené potřebnými průzkumy, bude u předmětného objektu nelehkým úkolem.

Ing. Ladislav Seidl, MBA

vedoucí odboru kultury, památkové péče a cestovního ruchu

Rozdělovník:

- *Národní památkový ústav, územní odborné pracoviště v Telči*
- *Magistrát města Jihlavy, stavební úřad, oddělení památkové péče*
- *Statutární město Jihlava*